

Ανοιχτή επιστολή της Σχολής Αργυροχρυσοχοΐας Στεμνίτσας

Εκ μέρους της Σχολής Αργυροχρυσοχοΐας Στεμνίτσας και σχέση με το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Παιδείας περί κατάργησης ειδικοτήτων της επαγγελματικής εκπαίδευσης και ιδιαίτερα της ειδικότητας της Αργυροχρυσοχοΐας καταθέτουμε κείμενο διαμαρτυρίας και τεκμηριωμένο αίτημα μη πραγματοποίησης του σχεδίου αυτού.

Γενικότερα θεωρούμε απαράδεκτη την τακτική της κατάργησης ως λύση των όποιων προβλημάτων γιατί όχι μόνο δεν προσφέρει λύση αλλά δημιουργεί σοβαρές ελλείψεις και περισσότερα προβλήματα.

Ειδικότερα δε:

- **Για την επαγγελματική εκπαίδευση:**

Θεωρούμε λάθος να βάλλεται η επαγγελματική εκπαίδευση της χώρας, και μάλιστα, αντί να δημιουργηθεί ένα σύστημα Δ/βάθμιας εκπ/σης με ισοδύναμη βαρύτητα μεταξύ γενικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης, να καταργούνται ειδικότητες με αποτέλεσμα να οδηγείται μεγάλο μέρος μαθητών σε επαγγελματικά αδιέξοδα, ενώ ταυτόχρονα ολόκληροι κλάδοι καταδικάζονται σε μαρασμό και ολοκληρωτικό αφανισμό (πόσο μάλλον όταν μιλάμε για ειδικότητες που δεν υπάρχει αντίστοιχή τους στην τριτοβάθμια εκπαίδευση).

Η Δ/βάθμια επαγγελματική εκπαίδευση παράγει ένα μεγάλο μέρος των καταρτισμένων αποφοίτων που κυρίως αυτοαπασχολούνται, χωρίς να επιβαρύνουν ουσιαστικά τους δείκτες ανεργίας (αντίθετα αποτελούν σοβαρή εργασιακή διέξοδο). Κατοχυρώνει δε εκπαιδευτικές και εργασιακές δυνατότητες σε μια μεγάλη ποικιλία πληθυσμιακών ομάδων, τόσο νεαρής όσο και μεγαλύτερης ηλικίας, αφού η ελάχιστη προϋπόθεση για τη φοίτηση είναι το αποδεικτικό της Α Λυκείου και όχι το απολυτήριο Λυκείου (όπως στα ΙΕΚ) ή οι εξετάσεις (όπως στην τριτοβάθμια εκπαίδευση). Δηλαδή κατοχυρώνει το δημόσιο και δημοκρατικό αγαθό της παιδείας και της κατάρτισης για εργασία. Σημειωτέον δε ότι με αυτή την ενέργεια της κατάργησης απειλείται αυτή τη στιγμή το μέλλον όλων των μαθητών που φοιτούν στις εν λόγω ειδικότητες (και πιθανότατα και η επαγγελματική κατοχύρωση των ήδη αποφοίτων;)

- **Για την ειδικότητα της Αργυροχρυσοχοΐας:**

Ο επαγγελματικός κλάδος της Αργυροχρυσοχοΐας έχει βαθιές ρίζες στην μακραίωνη πολιτιστική ιστορία και στον παραγωγικό ιστό της χώρας (από την αρχαιότητα έως σήμερα). Όχι μόνο επιβίωσε σθεναρά όλους τους αιώνες της ιστορίας μας, αλλά και σε πολλές περιπτώσεις παρήγαγε ανάπτυξη και πολιτισμό ακόμα και σε δύσκολες περιόδους (πχ τουρκοκρατία). Στη σύγχρονη Ελλάδα το νήμα της παράδοσης και των τεχνικών διασώζεται πια μόνο μέσω των Σχολών (των οποίων η κατάργηση σχεδιάζεται και) από τις οποίες έχουν αποφοιτήσει σημαντικοί και καταξιωμένοι τεχνίτες αλλά και καλλιτέχνες. Αποτελεί, επιπλέον, ιστορικό, αρχαιολογικό και πολιτιστικό αντικείμενο με προεκτάσεις στη «βαριά» τουριστική βιομηχανία. Κατά την άποψη μας αποτελεί επίσης και εξαγωγίμο προϊόν, σύμφωνα με παρατηρήσεις μας, ακόμα και στο εκπαιδευτικό επίπεδο. Για όλα τα παραπάνω θεωρούμε, λοιπόν, ότι η ειδικότητα αυτή πρέπει πάσει θυσία να διατηρηθεί, δεδομένου ότι μιλάμε για πολύ μικρό αριθμό σχολών ανά την Ελλάδα, ότι το κόστος λειτουργίας της ειδικότητας είναι μειωμένο λόγω του μικρού αριθμού εργαζομένων (σύμφωνα με τις λίστες που ανακοινώθηκαν: **16 άτομα**) και ότι επιπλέον μέχρι στιγμής έχει δαπανηθεί μεγάλο ποσό για το εξοπλισμό και την κτιριακή υποδομή των εργαστηρίων, που θα πάει χαμένο.

Παράλληλα οι απόφοιτοι των σχολών αυτών δεν προσβλέπουν σε κάποια πρόσληψη, κυρίως αυτοαπασχολούνται αναπτύσσοντας επιχειρηματικές δραστηριότητες στην Ελλάδα αλλά και στο εξωτερικό. Επιπλέον, ο κλάδος της Αργυροχρυσοχοΐας δεν υπάρχει στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, τα δημόσια ΙΕΚ της ειδικότητας είναι απελπιστικά λίγα και αποκλείουν πληθυσμιακές ομάδες χωρίς απολυτήριο Λυκείου, ενώ τα ιδιωτικά ΙΕΚ είναι πολύ δαπανηρά. **Συμπερασματικά, θέλουμε ένας τέτοιος σημαντικός κλάδος να περάσει σχεδόν αποκλειστικά σε ιδιωτικούς φορείς ή επιθυμούμε να υπάρχει δημόσια μερίδα στην ανάπτυξη του;**

- **Για τη Σχολή Αργυροχρυσοχοΐας Στεμνίτσας:**

Στη Στεμνίτσα Αρκαδίας, περιοχή με αποδεδειγμένη αργυροχρυσοχοϊκή παράδοση τουλάχιστον 500 χρόνων (που αποτέλεσε στη μεταβυζαντινή περίοδο πανελλαδικό πυρήνα ανάπτυξης με βάση την Πελοπόννησο αλλά και με δραστηριότητα σε Κωνσταντινούπολη, Αλεξάνδρεια, Μολδοβλαχία κ.α) η παράδοση συνεχίστηκε αδιάλειπτα με πολλούς και σημαντικούς αργυροχρυσοχόους. Δύο από αυτούς, ο

(μπάρμπα-) Λάμπης Κατσούλης, βραβευμένος για το έργο του από την Ακαδημία Αθηνών, και ο Αριστείδης Βλαχόγιαννης ξεκίνησαν το 1976 τη λειτουργία της Σχολής Αργυροχρυσοχοΐας Στεμνίτσας (αρχικά σαν σχολή του ΕΟΜΜΕΧ και από το 1980 υπαγόμενη στο Υπουργείο Παιδείας).

Από τότε η σχολή αυτή παράγει άρτια καταρτισμένους τεχνίτες αλλά και (σε κοινωνικό επίπεδο) αποτελεί πυρήνα πολιτιστικής και οικονομικής ανάπτυξης καθώς και τουριστικό πόλο έλξης για την ευρύτερη περιοχή του (τωρινού) Δήμου Γορτυνίας. Η συγκεκριμένη λοιπόν σχολή αναγνωρίζοντας το ρόλο της στην τοπική κοινωνία αλλά και την εκπαιδευτική ευθύνη που φέρει προς μαθητές και αποφοίτους έχει να επιδείξει στο βιογραφικό της πάμπολλες συμμετοχές τόσο σε εκθέσεις (τοπικού ή πανελλαδικού επιπέδου), όσο και σε διαγωνισμούς (πανελλαδικού και ευρωπαϊκού επιπέδου) και μάλιστα με πολλές διακρίσεις, ενώ παράλληλα διοργανώνει ή συμμετέχει στη διοργάνωση συνεδρίων, σεμιναρίων αλλά και τοπικών κοινωνικών και πολιτιστικών εκδηλώσεων. Για όλα τα παραπάνω η σχολή αποτελεί σήμερα έναν από τους βασικούς πυρήνες για την τουριστική και οικονομική ανάπτυξη, όχι μόνο της Στεμνίτσας αλλά και του Δήμου Γορτυνίας. Να τονιστεί επίσης ότι η τοπική κοινωνία αναγνωρίζοντας και αυτή με τη σειρά της το ρόλο της σχολής υποστηρίζει τις δραστηριότητες της και ειδικά μέσω των τοπικών συλλόγων, συνδέσμων και σωματείων η σχολή υποστηρίζεται και οικονομικά, ιδιαίτερα από το Ίδρυμα Χρ.Β. Ρούνιου, το οποίο καλύπτει σημαντικό μέρος των εξόδων της σε εξοπλισμό εδώ και χρόνια. Επιπροσθέτως η παρουσία της σχολής αποτελεί το βασικό λόγο για την επικείμενη δημιουργία του Μουσείου Αργυροχρυσοχοΐας στη Στεμνίτσα (στη διαμόρφωση, στήριξη και διαδραστική λειτουργία του οποίου παίζει πρωταγωνιστικό ρόλο). Σημειώνεται δε ότι με βάση την ύπαρξη και παρουσία της έχει ήδη εκπονηθεί σχέδιο προβολής της περιοχής (ως τόπος αργυροχρυσοχοϊκού προορισμού) από το Δήμο Γορτυνίας και τους τοπικούς φορείς ενώ ήδη ετοιμάζεται να λειτουργήσει από τον Οκτώβριο εργαστήριο αποφοίτων με παραγωγικό τομέα, συνδέοντας έτσι στην πράξη την εκπαιδευτική διαδικασία με την αγορά.

Τα τελευταία χρόνια η σχολή διευρύνει τους ορίζοντές της ακόμα περισσότερο ανοίγοντας διαύλους επικοινωνίας και ανταλλαγών με το εξωτερικό, σε εκπαιδευτικό επίπεδο - με αναγνωρισμένους φορείς όπως το Βρετανικό Μουσείο - αλλά και σε εργασιακό επίπεδο, με πανευρωπαϊκές αλλά και διεθνείς διοργανώσεις του αντικειμένου, όπως η συμμετοχή στην Munich Show –Mineralientage Munchen, αλλά και η φετινή πρώτη διοργάνωση της Εαρινής Σύναξης Αργυροχρυσοχόων (εξειδικευμένα σεμινάρια από επαγγελματίες του χώρου προς μαθητές και αποφοίτους πανελλαδικά) που φιλοδοξεί σε βάθος πενταετίας να σταθεί σε πανευρωπαϊκό επίπεδο. Ταυτόχρονα ετοιμάζει ένα πρόγραμμα για την παραγωγή e-learning υλικού που θα είναι ανοιχτό και προσιτό σε όλους. Υλοποιεί δηλαδή στην πράξη ένα διευρυμένο και εξωστρεφές σχολείο που ταυτόχρονα προσφέρει κατάρτιση υψηλού επιπέδου. Απόδειξη αυτών η κατακόρυφη αύξηση φοιτούντων μαθητών, η ποιότητα των παραγόμενων έργων (σχ: <http://epas-stemn.ark.sch.gr>) το βιογραφικό της σχολής και η αδιαμφισβήτητη φήμη της (ακόμα και στο εξωτερικό) ως «μία από τις καλύτερες αργυροχρυσοχοϊκές σχολές».

Συμπερασματικά λοιπόν αναρωτιόμαστε πώς είναι δυνατόν να κλείνει μια σχολή που:

- ο είναι ιστορική
- ο είναι άρτια εξοπλισμένη και στεγάζεται χωρίς ενοίκιο σε δημοτικό κτίριο
- ο προσφέρει υψηλού επιπέδου κατάρτιση
- ο βρίσκεται σε πλήρη άνθηση παραγωγικότητας και δραστηριοτήτων
- ο κερδίζει διαρκώς διακρίσεις σε Ελλάδα και Ευρώπη
- ο δικτυώνεται διαρκώς σε εκπαιδευτικό και εργασιακό επίπεδο σε Ελλάδα και Ευρώπη
- ο έχει ανοδική πορεία στον αριθμό των μαθητών (με 47 εγγραφές το 2012-13)
- ο διδάσκει σε μαθητές από όλη την Ελλάδα
- ο βρίσκεται σε ορεινό οικισμό και συνδέεται απόλυτα με τον κοινωνικό, πολιτιστικό, τουριστικό και οικονομικό ιστό του τόπου
- ο αποτελεί το κέντρο σημαντικών δραστηριοτήτων (Μουσείο Αργυροχρυσοχοΐας, εργαστήριο αποφοίτων), που βρίσκονται σε εξέλιξη (και για μέρος των οποίων έχουν ήδη δαπανηθεί ποσά)
- ο διοργανώνει η ίδια δραστηριότητες (Εαρινή Σύναξη Αργυροχρυσοχόων, πλατφόρμα e-learning), που υλοποιούν στην πράξη (και για πρώτη φορά στην Ελλάδα και στη δημόσια εκπαίδευση) σημαντικά ανοίγματα της εκπαιδευτικής διαδικασίας στον επαγγελματικό χώρο και στη δια βίου μάθηση.
- ο έχει χαμηλές ανάγκες ετήσιας κρατικής χρηματοδότησης (στο ύψος των 13.000€) και χρηματοδοτείται επιπλέον και από άλλο οργανισμό (Ίδρυμα Χρ. Β. Ρούνιου)

- χρειάζεται για να λειτουργεί πλήρως μόνο 4 εκπαιδευτικούς (3 αργυροχρυσόχρους+ 1 καλλιτεχνικών μαθημάτων)

Για όλους τους παραπάνω λόγους θεωρούμε ακράδαντα ότι η Σχολή Αργυροχρυσόχρους Στεμνίτσας πρέπει να παραμείνει ανοικτή και σε πλήρη λειτουργία και ως εκ τούτου η συνέχεια της αργυροχρυσόχρους εκπαίδευσης στη Στεμνίτσα να συνεχιστεί ανεμπόδιστα.

Υπογράφεται:

Η Δ/ντρια της ΕΠΑ.Σ. Στεμνίτσας:

Όλγα Παπαδοπούλου

Ο Σύλλογος Διδασκόντων της ΕΠΑ.Σ. Στεμνίτσας:

Σαρακινιώτη Θεοδώρα, Σχίζα Ελένη, Μπενοπούλου Σοφία

Τοπικοί Φορείς:

Ο Δήμαρχος Γορτυνίας και δημοτικοί Σύμβουλοι

Το Τοπικό Συμβούλιο Δ.Δ. Στεμνίτσας

Το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο Στεμνίτσας

Ο Πολιτιστικός-Εξωραϊστικός Σύλλογος «Υψούντας»

Πατριωτικός Σύνδεσμος Τρικολώνων

Το Σωματείο Ιδιοκτητών Τουριστικών και Επισιτιστικών Επιχειρήσεων Στεμνίτσας

Το Κοινωφελές Ίδρυμα Χρ. Β. Ρούνιου

Κάτοικοι της Στεμνίτσας

Μαθητές και απόφοιτοι της ΕΠΑ.Σ. Στεμνίτσας